

Athletes' Education for Their Successful Future Career After Sports—Perspective of Former Athletes and Potential Employers

Vzdelávanie športovcov pre ich úspešnú budúcu kariéru po ukončení športu – pohľad bývalých športovcov a potenciálnych zamestnávateľov.

Autori: Michal Varmus ,Martin Mičiak , Dominika Toman, Michal Jastraban, Matej Kuljovský, Jozef Sobol, Ivo Tongel and Andrea Zahumenská

Autori skúmali, ako vzdelanie a rozvoj zručností počas športovej kariéry ovplyvňujú uplatnenie športovcov po jej ukončení. Cieľom bolo identifikovať kľúčové kompetencie, ktoré pomáhajú bývalým športovcom úspešne prejsť do pracovného života mimo športu, a zistiť, ako tieto zručnosti vnímajú samotní športovci a zamestnávatelia. Výskum kombinoval **kvantitatívne a kvalitatívne metódy**. Dotazník (n = 237 mladých športovcov, 14–19 rokov) a **polostruktúrované rozhovory** s bývalými športovcami (n = 3) a zamestnávateľmi (n = 2). Analýza bola doplnená o sekundárne dáta z literatúry a programov zameraných na „dual career“ (Game Plan, PROAD, LAPS, EAEN).

Hlavným cieľom bolo vytvoriť odporúčania, ako efektívne nastaviť systém vzdelávania a rozvoja športovcov na podporu ich udržateľného uplatnenia po ukončení kariéry.

Metodológia

Výskum kombinoval **kvantitatívny a kvalitatívny prístup**, aby zachytil pohľad športovcov aj zamestnávateľov na vzdelávanie a prechod po ukončení kariéry. Kvantitatívna časť pozostávala z **dotazníkového prieskumu** medzi **237 mladými športovcami vo veku 14 až 19 rokov** zo Slovenska. Cieľom bolo zistiť, ktoré zručnosti považujú za dôležité pre budúce uplatnenie a aké formy vzdelávania uprednostňujú.

Kvalitatívna časť zahŕňala **polostruktúrované rozhovory s bývalými športovcami (n = 3) a zamestnávateľmi (n = 2)**, zamerané na ich skúsenosti s kariérnym prechodom, hodnotenie vzdelania a pracovných návykov športovcov.

Doplňujúco boli analyzované **sekundárne zdroje a programy duálnej kariéry** (Game Plan, PROAD, LAPS, EAEN). Kombinácia týchto metód vytvorila **triangulačný prístup**, ktorý zvýšil spoľahlivosť výsledkov a umožnil identifikovať faktory podporujúce úspešný prechod športovcov do pracovného života mimo športu.

Výsledky

Výskumné otázky a odpovede

Otázka	Zameranie	Odpoveď
V1	Ako vnímajú zamestnávatelia z iných odvetví bývalých športovcov ako uchádzačov o zamestnanie?	Väčšinou pozitívne. Oceňujú disciplínu, tímovosť, odolnosť; hodnotenie je však individuálne.
V2	Ako bývalí športovci vnímajú dôležitosť prípravy na život po športe?	Veľmi pozitívne. Vzdelanie počas kariéry považujú za nevyhnutné pre budúce uplatnenie.

Otázka	Zameranie	Odpoveď
V3	Ako nastaviť vzdelávanie športovcov ako investíciu do ľudského kapitálu?	Potrebná je koordinácia športových klubov, škôl a národných inštitúcií; podpora „dual career“ a rozvoj mäkkých zručností.

Hypotézy a výsledky

Hypotéza	Znenie	Výsledok
H1	Neexistujú rozdiely v dôležitosti zručností medzi individuálnymi a kolektívnymi športovcami.	Nepotvrdené – rozdiely sa preukázali.
H2	Prepojením pohľadu zamestnávateľov, bývalých a aktívnych športovcov možno vytvoriť efektívny systém vzdelávania.	Potvrdené.
H3	Bývalí športovci považujú vzdelávanie počas kariéry za dôležité pre uplatnenie po športe.	Potvrdené.
H4	Zručnosti, ktoré mladí športovci vnímajú ako dôležité, sa zhodujú s požiadavkami zamestnávateľov.	Potvrdené.

Hlavné zistenia

Kľúčové zistenia ukazujú, že medzi najdôležitejšie schopnosti, ktoré pomáhajú športovcom uplatniť sa po ukončení kariéry, patria **komunikácia, riešenie problémov, rozhodovanie, tímová práca a flexibilita**. Mladí športovci najviac preferujú moderné formy vzdelávania, ako **sú videá na platformách YouTube a TikTok, podcasty a klasické prednášky**. Zamestnávatelia oceňujú predovšetkým **disciplínu, prispôsobivosť, schopnosť zvládať stres a spolupracovať v tíme**. Výskum tiež ukázal, že športovci, ktorí sa popri kariére vzdelávali, mali **plynulejší prechod do civilného zamestnania**. Autori preto odporúčajú systematicky **podporovať duálne vzdelávanie a vytvárať príležitosti na praktické stáže**, ktoré mladým športovcom pomôžu získať skúsenosti využiteľné mimo športového prostredia.